

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag
om ändring av lagen om accis på ätbara fetter**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

De ändringar i lagen om accis på ätbara fetter varom har stadgats genom ettårig skattelag för år 1991 föreslås bringas i kraft genom permanent skattelag från början av 1992.

Det föreslås att accisen på ätbara fetter permanent sänks med cirka en tredjedel från den nivå som gällde i slutet av år 1990, d.v.s. till 6 mark per kilo. Accisens inverkan på priserna skulle vara neutral eftersom den skulle motsvara den andel av stödet till den inhemska oljeväxtproduktionen som kalkylmässigt gäller oljeväxternas fettkomponent.

Accisen på de växtoljor som används för tillverkning av margarin, smör-växtoljeblandning och glass skulle minska permanent med cirka 3,50 mark per kilo från den nivå som gällde i slutet av 1990. Vissa sådana användningsområden som till slutet av sagda år var accisfria skulle permanent omfattas av accisen på 6 mark per kilo.

Propositionen avsluter sig till budgetpropositionen för 1992 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen skulle träda i kraft från början av år 1992.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

I regeringens proposition No 191/90 med förslag till lag om ändring av lagen om accis på ätbara fetter föreslog regeringen att utgångspunkten för beskattningen av ätbara fetter skulle ändras så att priset på växtolja skulle vara på en nivå som motsvarar priset på inhemsk ryps. Accisen skulle motsvara skillnaden mellan hemmamarknadspriset och världsmarknadspriset på den olja som växtoljefröna innehåller. I regeringens proposition beräknades denna skillnad vara cirka 6 mark per kilo, vilken summa föreslogs som belopp för accisen på ätbara fetter.

En accis av denna storlek skulle uppbäras på alla raffinerade oljor och fetter ur tulltariffens 15. grupp som avses bli använda för livsmedelsändamål. Endast oljor och fetter som används för vissa tekniska ändamål skulle fortfarande förbli accisfria.

Den föreslagna ändringen skulle ha två slag av verkningar. För det första skulle man avstå från att reglera prisförhållandet mellan på ena sidan smör och produkter tillverkade därav och på den andra sidan produkter tillverkade av växtfett. Prisrelationen mellan smör och bordsmargarin var 1:0,75.

För det andra skulle man avstå från att med skattestöd sänka till världsmarknadsprisnivå priset på de växtfetter och -oljor som används inom vissa sektorer av livsmedelsindustrin, t.ex. fiskförädlingsindustrin, konserveringen av växter, bär och frukter samt makaroni- och bageriindustrin. Genom förändringen skulle priset på nämnda råvaror stiga till en nivå som motsvarar priset på inhemsk ryps. Förändringen ansågs motiverad eftersom det inte fanns något särskilt skäl att med statsmedel sänka priset på vissa av livsmedelsindustrins råvaror, samtidigt som priset på andra råvaror bestäms av den inhemska prisnivån.

För att ovannämnda inhemska produkter

fortfarande skulle vara konkurrenskraftiga på de inhemska och utländska marknaderna var avsikten av prisförhöjningen på växtolja skulle tas i beaktande i beloppen av den accis på livsmedelsprodukter som uppbärs vid import och av den prisskillnadsersättning som erlaggs vid export.

Dessutom föreslogs i regeringens proposition förändringar i de accisbestämmelser som gäller renade oljor och fetter som köps för återaffinering samt i beräkningsgrunderna för accisen på margarin och andra produkter som hör till tulltariffens position 15.17. Det föreslogs att stadgandena om uppföljning av fraktkostnaderna i lagens 11 § skulle slopas.

Det föreslås nu att hänvisningen till grunderna för den tidpunkt enligt vilken grunderna för accisen bestäms ändras till juni 1991.

Regeringen hade i sin proposition 191/90 föreslagit en permanent lagändring, men Riksdagen godkände den som en temporär, ettårig skattelag som gällde under år 1991. Det föreslås nu att de temporära lagändringarna sätts i kraft som permanent skattelag.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Jämfört med läget som gällde år 1990 skulle en ändring av accisen på ätbara fetter sänka priset på den olja som används vid tillverkning av margarin och växtoljeglans med cirka 3,50 mark per kilo. Om omsättningsskattens inverkan tas i beaktande skulle priset på fett sänkas med mer än 4 mark per kilo. Priset på de fetter

som år 1990 levererades för accisfria användningsområden skulle stiga med cirka 6 mark per kilo, d.v.s. till en nivå som motsvarar priset på inhemsk ryps. Även accisen på de ätbara fetter som omfattas av den sänkta accisen skulle stiga med cirka 2 mark per kilo från den nivå som gällde år 1990.

Den föreslagna lagändringen skulle inte medföra förändringar av den situation som gällde år 1991.

Intäkterna av accisen på ätbara fetter beräknas minska något från åren 1990 och 1991. År 1992 beräknas intäkten bli cirka 280 miljoner mark.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 1992. Den skulle tillämpas på produkter som bortförs från tillverkningsplatsen eller utlämnas från tullkontroll ovannämnda dag eller därefter.

4. Lagstiftningsordning

Lagförslaget bör behandlas i den ordning som enligt 68 § riksdagsordningen gäller då fråga är om stiftande av lag om ny eller ökad skatt.

Med stöd av vad ovan anförts föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om accis på ätbara fetter

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 7 december 1979 om accis på ätbara fetter (879/79) 6 §, sådan 1 mom. lyder i lag av den 17 juni 1988 (564/88) och 2 mom. i lag av den 24 maj 1985 (407/85), *ändras* 3 § 2 mom., 5 § 1 mom., 7 § 3 och 4 punkterna, 11 § samt accistabellen, sådana de lyder, 5 § 1 mom. och 7 § 4 punkten i lag av den 19 december 1980 (856/80), 7 § 3 punkten delvis ändrad genom lag av den 10 juli 1987 (669/87) och accistabellen i sistnämnda lag, samt

fogas till 4 §, sådan den lyder i nämnd lag av den 19 december 1980, nya 3 och 4 mom. och till 7 § nya 5 och 6 punkterna som följer:

3 §

Skyldig att betala accis är även den till vilken i landet tillverkade ätbara fetter har levererats accisfritt med stöd av denna lag, om de inte har använts för något accisfritt ändamål.

Grunder för fastställande av accis

4 §

På produkter enligt position 15.17 i tulltariffen som har tillverkats i landet eller importerats skall enligt vad som stadgas ovan betalas accis på ätbara fetter för varje accisbelagt fett och accisbelagd olja som ingår i blandningen och finns i kapitel 15 i tulltariffen.

Lämnar importören inte ovan nämnd utredning om sammansättningen av produkter enligt position 15.17 i tulltariffen, skall accis på ätbara fetter betalas enligt accistabellen.

5 §

Har det enligt råvarornas inbördes förhållande beräknade medeltalet av världsmarknadspri- serna på de viktigaste fett- och oljeråvarorna

enligt kapitel 15 i tulltariffen under en såsom jämförelseperiod betraktad fyraveckorstid varit åtminstone två procent högre eller lägre än det genomsnittliga världsmarknadspriset i juni 1991, får finansministeriet på framställning av tullstyrelsen, från ingången av kalendermånaden efter jämförelseperioden, sänka eller höja den i accistabellen nämnda accisen på ätbara fetter med ett belopp som motsvarar förändringen i världsmarknadspriset. Samma rätt har ministeriet, om världsmarknadspriset efter ändringen av accisen på ätbara fetter har förändrats med minst två procent.

7 §

Accisfria är:

3) ätbara fetter, som används vid tillverkning av andra än till livsmedel tjänliga produkter;

4) ätbara fetter som raffinerats av industrin för användning vid tillverkning av foderblandningar avsedda för pälsdjur;

5) ätbara fetter som används vid tillverkning av exportvara för vilken prisskillnadsersättning inte betalas; samt

6) ätbara fetter som används för tillverkning av produkter för vilka accis på ätbara fetter skall betalas.

Särskilda stadganden

11 §

Om det inbördes förhållandet mellan mängderna av de viktigaste till kapitel 15 i tulltariffen hänförliga råvarorna i accisbelagda här

tillverkade ätbara fetter och oljor under kalenderåret har förändrats med minst två procentenheter, får finansministeriet på framställning av tullstyrelsen ändra det inbördes förhållande mellan råvarorna som skall tillämpas vid beräkning av det i 5 § angivna världsmarknadspriset.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Helsingfors den 13 september 1991

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Finansminister *Iiro Viinanen*

ACCISTABELL

Tulltariff- position	Varuslag	Pro- dukt- grupp	Accis på ätbara fetter mk/kg
15.01	Ister; annat svinfett och fjäderfäfett, utsmälta, även utpressade eller extraherade med lösningsmedel	1.	5,84
ur 15.02	Fett av nötkreatur, andra oxdjur, får eller getter, rått eller utsmält, även utpressat eller extraherat med lösningsmedel: — som sådant till människoföda tjänligt, utsmält och utpressat fett	2.	5,84
ur 15.03	Lardstearin, isterolja, oleostearin (presstal), oleomargarin och talgolja, inte emulgerade, blandade eller på annat sätt beredda: — isterolja och oleomargarin	3.	5,84
	— andra, som sådana tjänliga till människoföda	4.	5,84
ur 15.04	Fetter och oljor samt fraktioner av dessa, av fisk eller havsdäggdjur, även raffinerade men inte kemiskt modifierade: — som sådana tjänliga till människoföda, med undantag av fiskleveroljor samt fraktioner av dessa	5.	5,84
ur 15.06	Andra animaliska fetter och oljor samt fraktioner av dessa, även raffinerade men inte kemiskt modifierade: — som sådana tjänliga till människoföda	6.	5,84
ur 15.07— 15.15	Som sådana till människoföda tjänliga vegetabiliska fetter och feta oljor samt fraktioner av dessa, även raffinerade men inte kemiskt modifierade, med undantag av ricinolja, träolja (tungolja), oiticacolja och jobbaolja enligt position 15:15: — ryps- och rapsolja	7.	5,54
	— andra	8.	5,84
ur 15.16	Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor samt fraktioner av dessa, helt eller delvis hydrerade, omförestrade (även internt) eller elaidiniserade, även raffinerade men inte vidare bearbetade: — som sådana tjänliga till människoföda: — — animaliska fetter och oljor helt från fisk eller havsdäggdjur. — — ryps- och rapsolja	9.	5,54
	— — ryps- och rapsolja	10.	5,54
	— — andra animaliska och vegetabiliska fetter och oljor	11.	5,84
15.17	Margarin; ätbara blandningar och beredningar av animaliska eller vegetabiliska fetter eller oljor eller av fraktioner av olika fetter eller oljor enligt detta kapitel, andra än ätbara fetter och oljor samt fraktioner av dessa enligt position 15.16: — blandningar av vegetabiliska oljor i flytande form	12.	5,84
	— andra	13.	5,84

Lag

om ändring av lagen om accis på ätbara fetter

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 7 december 1979 om accis på ätbara fetter (879/79) 6 §, sådan 1 mom. lyder i lag av den 17 juni 1988 (564/88) och 2 mom. i lag av den 24 maj 1985 (407/85), *ändras* 3 § 2 mom., 5 § 1 mom., 7 § 3 och 4 punkterna, 11 § samt accistabellen, sådana de lyder, 5 § 1 mom. och 7 § 4 punkten i lag av den 19 december 1980 (856/80), 7 § 3 punkten delvis ändrad genom lag av den 10 juli 1987 (669/87) och accistabellen i sistnämnda lag, samt

fogas till 4 §, sådan den lyder i nämnd lag av den 19 december 1980, nya nytt 3 och 4 mom. och till 7 § nya 5 och 6 punkterna som följer:

Lag som skall ändras

3 §

Skyldig att erlægga accis på ätbara fetter är även den, till vilken ätbara fetter har levererats accisfritt med stöd av denna lag, om de icke har använts för accisfritt ändamål.

Föreslagen lydelse

3 §

Skyldig att betala accis är även den till vilken *i landet tillverkade* ätbara fetter har levererats accisfritt med stöd av denna lag, om de inte har använts för något accisfritt ändamål.

Grunder för fastställande av accis

4 §

På produkter enligt position 15.17 i tulltariffen som har tillverkats i landet eller importerats skall enligt vad som stadgas ovan betalas accis på ätbara fetter för varje accisbelagt fett och accisbelagd olja som ingår i blandningen och finns i kapitel 15 i tulltariffen.

Lämnar importören inte ovan nämnd utredning om sammansättningen av produkter enligt position 15.17 i tulltariffen, skall accis på ätbara fetter betalas enligt accistabellen.

5 §

Har det enligt råvarornas inbördes förhållande vägda och med importkostnaderna ökade medeltalet av världsmarknadspriserna på de viktigaste fett- och oljeråvarorna hänförliga till kapitel 15 i tulltariffen under en såsom jämförelseperiod betraktad fyra veckors tid varit åtminstone två procent högre eller lägre än det *med importkostnaderna ökade* genomsnittliga världsmarknadspriset i juni 1979, kan finans-

5 §

Har det enligt råvarornas inbördes förhållande beräknade medeltalet av världsmarknadspriserna på de viktigaste fett- och oljeråvarorna enligt kapitel 15 i tulltariffen under en såsom jämförelseperiod betraktad fyra veckorstid varit åtminstone två procent högre eller lägre än det genomsnittliga världsmarknadspriset i juni 1991, får finansministeriet på framställning av tullstyrelsen, från ingången av kalendermån-

Lag som skall ändras

ministeriet på framställning av tullstyrelsen, från ingången av den kalendermånad som följer närmast efter jämförelseperioden, sänka eller höja den i accistabellen nämnda accisen på ätbara fetter med ett belopp som motsvarar förändringen i världsmarknadspriset. Samma rätt tillkommer ministeriet, om världsmarknadspriset efter ändring av accisen på ätbara fetter förändrats med minst två procent.

6 §

Accisen på vegetabilisk olja som används för något annat ändamål än framställning av margarin, smör-växtoljeblandning eller glass av vegetabiliskt fett är accisen på ätbara fetter, minskad med 5,10 mark per kilogram.

Har vegetabilisk olja, för vilken full accis på ätbara fetter betalats, använts för ändamål som nämns i 1 mom., är den som använt oljan berättigad att på ansökan återfå skillnaden mellan full och nedsatt accis på ätbara fetter. Ansökan skall göras inom den tid som är stadgad i 10 § 2 mom.

Accisfria är:

3) på de villkor som statsrådet fastställer ätbara fetter som används vid tillverkning av följande produkter:

a) produkter hänförliga till position 16.02, 16.04, 16.05, eller 19.04 eller till kapitel 20 i tulltariffen, smörjmedel, homogeniserade sammansatta livsmedelsberedningar hänförliga till position 21.04 i tulltariffen samt produkter innehållande kött eller andra delar av djur, eller fisk, kräftdjur eller blötdjur eller andra ryggradslösa i vatten levande djur hänförliga till positionerna 19.02, 19.05 och 21.06 i tulltariffen;

b) sötsaker, glasyrchoklad samt därmed jämförbar glasyr;

c) senap, modersmjölkersättning, läkemedel, hud- och hårvårdspreparat och tvål; samt

d) exportvara, för vilken prisskillnadsersättning icke erlägges.

4) på villkor som statsrådet fastställer ätbara fetter, som raffinerats av industrin för användning vid tillverkning av foderblandningar avsedda för pälsfarmsdjur.

Föreslagen lydelse

naden efter jämförelseperioden, sänka eller höja den i accistabellen nämnda accisen på ätbara fetter med ett belopp som motsvarar förändringen i världsmarknadspriset. Samma rätt har ministeriet, om världsmarknadspriset efter ändringen av accisen på ätbara fetter har förändrats med minst två procent.

6 §

(Paragrafen upphävs)

7 §

3) ätbara fetter som används vid tillverkning av andra än till livsmedel tjänliga produkter;

4) ätbara fetter som raffinerats av industrin för användning vid tillverkning av foderblandningar avsedda för pälsdjur;

5) ätbara fetter som används vid tillverkning av exportvara för vilken prisskillnadsersättning inte betalas; samt

6) ätbara fetter som används för tillverkning av produkter för vilka accis på ätbara fetter skall betalas.

*Lag som skall ändras**Särskilda stadganden*

11 §

Om det inbördes förhållandet mellan de viktigaste till kapitel 15 i tulltariffen hänförliga råvarorna i accisbelagda i landet tillverkade ätbara fetter och oljor under kalenderåret förändrats med minst två procentenheter, kan finansministeriet på framställning av tullstyrelsen ändra det inbördes förhållandet mellan råvarorna, som skall tillämpas vid beräkning av det i 5 § avsedda världsmarknadspriset. *I samband därmed kan ministeriet även ändra importkostnadernas belopp så, att det motsvarar den utveckling som skett i världsmarknadspriserna på frakt.*

*Föreslagen lydelse**Särskilda stadganden*

11 §

Om det inbördes förhållandet mellan mängderna av de viktigaste till kapitel 15 i tulltariffen hänförliga råvarorna i accisbelagda här tillverkade ätbara fetter och oljor under kalenderåret har förändrats med minst två procentenheter, får finansministeriet på framställning av tullstyrelsen ändra det inbördes förhållande mellan råvarorna som skall tillämpas vid beräkning av det i 5 § angivna världsmarknadspriset.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

ACCISTABELL

Gällande Förslag

Tulltariff- position	Varuslag	Produkt- grupp	Accis på ätbara fetter mk/kg	
15.01	Ister; annat svinfett och fjäderfäfett, utsmälta, även utpressade eller extraherade med lösningsmedel	1.	10,08	5,84
ur 15.02	Fett av nötkreatur, andra oxdjur, får eller getter, rått eller utsmält, även utpressat eller extraherat med lösningsmedel: — som sådant till människoföda tjänligt, utsmält och utpressat fett	2.	9,27	5,84
ur 15.03	Lardstearin, isterolja, oleostearin (presstalg), oleomargarin och talgolja, inte emulgerade, blandade eller på annat sätt beredda: — isterolja och oleomargarin — andra, som sådana tjänliga till människoföda	3. 4.	10,07 9,92	5,84 5,84
ur 15.04	Fetter och oljor samt fraktioner av dessa, av fisk eller havsdäggdjur, även raffinerade men inte kemiskt modifierade: — som sådana tjänliga till människoföda, med undantag av fiskleveroljor samt fraktioner av dessa.	5.	9,92	5,84
ur 15.06	Andra animaliska fetter och oljor samt fraktioner av dessa, även raffinerade men inte kemiskt modifierade: — som sådana tjänliga till människoföda	6	9,92	5,84
ur 15.07— 15.15	Som sådana till människoföda tjänliga vegetabiliska fetter och feta oljor samt fraktioner av dessa, även raffinerade men inte kemiskt modifierade, med undantag av ricinolja, träolja (tungolja), oiticicaolja och jojobaolja enligt position 15:15: — ryps- och rapsolja — andra	7. 8.	9,62 9,92	5,54 5,84
ur 15.16	Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor samt fraktioner av dessa, helt eller delvis hydrerade, omförestrade (även internt) eller elaidiniserade, även raffinerade men inte vidare bearbetade: — som sådana tjänliga till människoföda: — — animaliska fetter och oljor helt från fisk eller havsdäggdjur — — ryps- och rapsolja — — andra animaliska och vegetabiliska fetter och oljor	9. 10. 11.	9,62 9,62 9,92	5,54 5,54 5,84
15.17	Margarin; ätbara blandningar och beredningar av animaliska eller vegetabiliska fetter eller oljor eller av fraktioner av olika fetter eller oljor enligt detta kapitel, andra än ätbara fetter och oljor samt fraktioner av dessa enligt position 15.16: — blandningar av vegetabiliska oljor i flytande form. — andra	12. 13.	9,92 8,18	5,84 5,84

